

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1195/22-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Staré Město, okres Šumperk
Sídlo	Nádražní 77, 788 32 Staré Město
E-mail	skola@zssm.cz
IČO	65 497 279
Identifikátor	600 148 408
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Radovan Šikula
Zřizovatel	město Staré Město
Místo inspekční činnosti	Nádražní 77, 788 32 Staré Město Školní 76, 788 32 Staré Město nám. Osvobození 106, 788 32 Staré Město
Inspekční činnost na místě	14. až 16. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Staré Město, okres Šumperk (dále také „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

V termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 62 dětí ve třech věkově odlišených třídách mateřské školy a 175 žáků v devíti třídách základní školy. Z celkového počtu dětí v mateřské škole byly tři děti mladší tří let, 19 plnilo povinné předškolní vzdělávání včetně tří dětí s povoleným odkladem školní docházky. Škola vykázala 32 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až třetího stupně, tři děti a devět žáků s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání škola organizovala pro 108 žáků ve dvou odděleních školní družiny a školním klubu. Stravování dětí i žáků zajišťovala ve školní jídelně a školní jídelně – výdejně.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, průběžně aktualizovaných webových stránek (www.zssm.cz), informačního systému České školní inspekce InspIS PORTÁL nebo různých informačních materiálů a tiskovin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola postupně naplňuje stanovenou koncepci dalšího rozvoje, ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektových aktivit se prostředí a vybavení subjektu průběžně inovuje a modernizuje. Přínosná je také spolupráce se školskou radou, partnerskými školami v tuzemsku a zahraničí, školskými poradenskými zařízeními a dalšími institucemi. Vzdělávací nabídka školy aktuálně umožňuje realizaci výchovně vzdělávacích a zájmových akcí, k naplňování potřeb a rozvoji zájmů žáků významně přispívá nabídka zájmových útvarů školního klubu a činnost školní družiny.

Vytvořená organizační struktura odpovídá charakteru a velikosti vzdělávací instituce. Ředitel školy delegoval některé své kompetence v oblasti základního a zájmového vzdělávání na svoji zástupkyni, vedením mateřské školy nově pověřil zástupkyni pro předškolní vzdělávání, která kromě řízení pedagogického procesu a hospitační činnosti také zpracovává dokumenty související s předškolním vzděláváním. Nastavený kontrolní systém však není zatím funkční ve všech oblastech poskytovaného vzdělávání. Škole se doposud nepodařilo eliminovat nedostatky zejména v hodnotící i metodické činnosti pedagogické rady a metodických sdružení základní školy. Malá pozornost je také věnována omezenému využívání pestrých výukových metod a forem, formativně hodnotících a sebehodnotících nástrojů důležitých pro utváření učení a diferencovaného přístupu k dětem a žákům podle jejich vzdělávacích možností a potřeb. Hospitační činnost také není dostatečně zaměřena na činnost asistentek pedagoga ve vyučovacích hodinách. Nedostatky byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace školy, v absenci interního předpisu stanovujícího organizační členění školního klubu a ve zkrácení délky přestávky mezi dopoledním a odpoledním blokem vyučovacích hodin. Některé třídy zahajovaly odpolední výukový blok hodinou tělesné výchovy, což nebylo z fyziologického hlediska a zdravého vývoje žáků zcela vhodné řešení. Nedůsledná kontrola se projevila také v nesprávném postupu při ukládání důtek ředitele školy.

Pedagogický sbor subjektu je stabilizovaný, personálním rizikem je však nedostatečné zajištění vzdělávání dětí a žáků z hlediska požadované odborné kvalifikace. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je uskutečňováno, avšak s absencí cílené provázanosti se závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy. Pedagogům bez potřebné odborné kvalifikace a začínajícím je ve škole poskytována metodická podpora formou uvádějícího učitele, chybí však podpora ve formě dalšího vzdělávání v problematice metodického vedení výuky a oborové didaktiky. Takto zacílená pomoc většinou chybí i u pedagogů se získanou odbornou kvalifikací, kteří výuku vedou ve vyučovacích předmětech bez odpovídající aprobační. Vzájemné hospitace v mateřské škole nejsou zavedeny, v základní škole jsou realizovány ojediněle a jsou založené spíše na dobrovolnosti a zájmu jednotlivých učitelů. Odpovídajícím způsobem tak nedochází ke sdílení zkušeností, nápadů a inspirace z pedagogické praxe.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu v mateřské škole vycházely ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, vzdělávací cíle však byly diferencovány pouze částečně k individuálním možnostem a schopnostem jednotlivých dětí. Pedagogické pracovníce uplatňovaly ve vztahu k dětem vstřícný a empatický přístup a aktivně se podílely na vzdělávacím procesu, ale pouze v některých třídách přispívalo jejich souběžné působení k zajištění plynulosti mezi jednotlivými činnostmi. Při řízených aktivitách uplatňovaly převážně frontální a individuální formy vzdělávání, některé z nich umožňovaly dětem pracovat i v menších skupinách, do nichž však byly rozdělovány spíše podle věku. Aplikované metody vzdělávání většinou vytvářely podmínky pro objevování a experimentování, pouze částečně však bylo při inspekční činnosti zaznamenáno kooperativní učení ve flexibilních skupinách s řešením problémových úkolů. Nové informace učitelky předkládaly dětem v logických souvislostech, vedly je k dovednostem propojovat je s již upevněnými poznatky. Posilována byla u dětí paměť, soustředění, jemná motorika, dovednosti předcházející psaní a čtení, matematická a přírodovědná pregramotnost. Zpětná vazba ke vzdělávacím pokrokům dětí a rovněž příležitosti k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení však pedagogické pracovníce zařazovaly ojediněle. Rozvoj grafomotoriky realizovaly formou individuální práce s využíváním pracovních listů i malých dětských tabulí, ale v menší míře s ohledem na dodržování posloupnosti vývoje či obtížnosti grafických prvků. Dostupná počítačová a interaktivní technika pro podporu a rozvoj informační gramotnosti a k obohacení obsahové náplně vzdělávacího procesu nebyla v průběhu inspekční činnosti využívána.

Při ranních hrách měly děti dostatečný prostor pro spolupráci a svobodné rozhodování při volbě her a činností. Vybíraly si z volně přístupných hraček, pomůcek, knih nebo výtvarných aktivit. Didakticky zacílené činnosti probíhaly před pobytem venku nebo byly jeho součástí, avšak ve dnech, kdy probíhalo cvičení dětí v tělocvičně, byly venkovní aktivity bezdůvodně zkracovány. Délka ani obsahová náplň pohybových činností dětí realizovaných v tělocvičně základní školy nebyla zcela přizpůsobována věkově smíšenému kolektivu jednotlivých tříd. Rovněž nastavení a dodržování pravidel v této části dne nebylo vždy patrné a ze strany učitelek důsledně vyžadováno. Při stravování měly děti možnost ovlivnit velikost své porce a s přihlédnutím k svému věku a délce docházky do mateřské školy se obsluhovaly samostatně. Pevná organizace stolování probíhající ve školní jídelně – výdejně však vedla v některých fázích dne k nežádoucím prostojům a čekání na ostatní. Odpolední odpočinek byl vhodně realizován a diferencován s ohledem na potřeby jednotlivých dětí.

Ve výuce na prvním a druhém stupni základní školy byly zaznamenány kvalitativní rozdíly. V kladně hodnocených vyučovacích hodinách učitelé žáky účinně motivovali, aktivity žáků vhodně střídali. Úspěšně zařazovali mezipředmětové vztahy, uváděli příklady aplikace učiva v reálných životních situacích a zdařile tak pomáhali žákům pochopit vzdělávací obsah v širších souvislostech. Pedagogické pracovnice zejména u žáků prvního stupně vhodně začleňovaly uvolňující a relaxační chvíle, čímž významně přispívaly k udržení jejich pozornosti. V části vyučovacích hodin se však negativně projevila nedostatečná zkušenost některých pedagogických pracovníků s problematikou oborové didaktiky vyučovaných předmětů i chybějící metodická podpora ze strany vedení školy. Výukové cíle pedagogové formulovali spíše sporadicky, a to pouze s důrazem na vědomostní složku, zejména postojová složka zůstávala často opomíjena. Převážně frontální výuka omezovala učitele v individuálním přístupu k jednotlivým žákům a ovlivňovala podobu poskytované zpětné vazby s nepříznivým dopadem na motivaci žáků a jejich aktivitu. Nedostatečná pestrost uplatňovaných forem a metod výuky vedla také k nerovnoměrnému zapojení žáků do vyučovacího procesu a nevytvářela jim přiměřené příležitosti k týmové spolupráci, která by rozvíjela schopnosti komunikace při společném řešení problémů a umožnila žákům lépe si osvojit získané poznatky nebo vyjádřit svůj názor či si ho obhájit. Metody kritického myšlení, jako např. myšlenková mapa, vyhledávání a porovnávání informací z různých zdrojů, práce s klíčovými slovy, shrnování poznatků, základy jednoduché argumentace, řízení čtení s diskuzí, čtení s předvídáním aj. nebo badatelsky orientovaná výuka, se v hodinách vyskytly výjimečně. S různou mírou úspěchu vyučující uplatňovali snahu nepředkládat žákům hotové informace a přimět je k samostatnému uvažování, hledání souvislostí mezi pozorovanými jevy a vyvozování závěrů. Žáci si zpravidla nemohli vybírat z úloh odlišné kognitivní náročnosti, chyběly příležitosti k zobecnění nebo konkretizování získaných poznatků, ve výuce rovněž nebyla zaznamenána podpora zvědavosti žáků, jejich schopnost pochybovat a upřesňovat strategie při řešení úkolů. Struktura takto vedených vyučovacích hodin nevytvářela dostatečný prostor pro práci s chybou a pro hodnocení žáků, které by mělo formativní charakter. K posílení názornosti výuky učitelé často využívali vhodné učební pomůcky, ale pouze v některých vyučovacích hodinách pracovali účelně s didaktickou technikou. Výjimečně byla zařazena práce žáků s různými informačními zdroji. V několika hospitovaných vyučovacích hodinách na druhém stupni školy byly také zaznamenány projevy rušivého chování některých žáků, k nimž nebyly ze strany vyučujících uplatněny dostatečně účinné postupy k jejich usměrnění. Tyto projevy tak negativně ovlivňovaly proces učení žáků ve třídě.

Ve vyučovacích hodinách nebyla vždy dostatečně využívána individualizace a diferenciací výuky pro žáky, kteří nejsou diagnostikováni školským poradenským zařízením. Žáci pracovali většinou na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, talentovaným žákům byly ve vyučovacích hodinách zřídka vytvářeny další vhodné příležitosti pro jejich rozvoj formou rozšířených či gradovaných úloh. Absence činnostních a interaktivních metod rovněž nedávala přítomným asistentkám pedagoga dostatečný prostor k nalezení své role a tím i žádoucího uplatnění. Jejich činnost se omezovala zpravidla na drobnou individuální pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s odlišným mateřským jazykem při plnění úkolů. Ostatním žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností pomáhaly málokdy a také ojediněle vhodně střídaly role s vyučujícími. V závěru vyučovacích hodin většinou nechybělo motivační shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny pedagogem, ale zcela výjimečně probíhalo se zapojením žáků. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků také nebylo vždy zařazováno v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Žáci tak nebyli účinně podněcováni k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi, nebyli vedeni k objektivnímu posouzení kvality vlastního pokroku v učení ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií.

Zájmové vzdělávání ve školní družině i ve školním klubu probíhalo v klidné atmosféře, ke které přispěli žáci i pedagogové svým přístupem, vzájemnou tolerancí i nabízenými aktivitami. Žáci měli dostatek prostoru pro vlastní seberealizaci a rozvoj svých zájmů, vhodně byly střídány činnosti relaxační, vzdělávací a volnočasové. Všechny metody a formy zaznamenané v průběhu hodnocených činností respektovaly zájmy žáků, vedly je k samostatnosti, vzájemné spolupráci, společenskému chování, úspěšně rozvíjely jejich tvůrčí myšlení, kreativitu i logické uvažování. Hodnocené zájmové činnosti celkově přispívaly k upevňování sociálních vztahů a napomáhaly žákům k jejich osobnostnímu rozvoji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole odpovídají očekávaným výstupům a cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Při plánování činností je využita souvislost vzdělávacího obsahu s reálnými situacemi každodenního života. Děti zpravidla prokazují přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, úměrně věku se orientují v elementárních matematických pojmech, plní samostatně úkoly, jsou zručné při zacházení s předměty denní potřeby a hračkami. Respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat, komunikace probíhá bez zábran.

Mateřská škola má vytvořený vlastní evaluační systém, kterým hodnotí naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vzhledem k integrovaným blokům. Evaluační výstupy odrážejí spíše průběh pedagogického procesu, pouze ojediněle se učitelky dostatečně zaměřují na analýzu uplatňovaných metod a forem či stanovování dalších pedagogických postupů při vzdělávání dětí.

Dětem v povinném předškolním vzdělávání zajišťuje škola se souhlasem jejich zákonných zástupců vyšetření školní zralosti externím pracovníkem z pedagogicko-psychologické poradny. Zjištěné výsledky a zavedený způsob pedagogické diagnostiky dává učitelkám možnost sledovat pokroky dětí v jednotlivých oblastech vývoje a reagovat na jejich aktuální potřeby, avšak využívání takto získaných informací při plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky není ve všech třídách dostatečné. U dětí s odlišným mateřským jazykem si však učitelky průběžným vyhodnocováním ověřují efektivitu nastaveného přístupu i dosahovaných vzdělávacích výsledků. Ve třídách jsou k dispozici diagnostická či sběrná portfolia dětí obsahující datované kresby a grafomotorická cvičení. Plnohodnotné využívání jejich obsahu např. při individuální práci s dítětem či konzultacích se zákonnými zástupci dětí není zatím uplatňováno v plné šíři.

Záměry v oblasti rozvoje řečových schopností a jazykových dovedností se v některých třídách daří naplňovat pravidelným zařazováním dechových cvičení, ale cílené preventivní logopedické chvílky nejsou realizovány. Mateřská škola organizuje každoročně ve spolupráci s klinickým logopedem depistáž, v případě potřeby je zákonným zástupcům dětí doporučována individuální logopedická intervence.

Základní škola průběžně sleduje a zjišťuje výsledky vzdělávání žáků zejména s využitím různých forem ústního a písemného ověřování žákovských znalostí a dovedností. Ve vybraných vyučovacích předmětech škola zařazuje písemné práce většího rozsahu a zapojuje se do externího zjišťování výsledků vzdělávání. Tyto postupy umožňují porovnávat dosažené výsledky s očekávanými výstupy ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a hodnotit pokrok žáků v delším časovém horizontu. S výsledky však škola dále systematicky nepracuje. Výsledná data z interní a externí evaluace nejsou

dostatečně analyzována, vyučující se dále nezabývají návrhem opatření vedoucích k minimalizaci chyb a zlepšování výsledků vzdělávání žáků. Informace získané z testování jsou zpravidla konstatovány a vyhodnocovány pouze na úrovni tříd, ale nejsou již dále důsledně analyzovány v rámci celé školy.

Záznamy z jednání pedagogické rady obsahují převážně statistická vyhodnocení prospěchu, chování a absence žáků jednotlivých tříd. Chybí jejich detailnější rozbor a stanovení dalších postupů, jak účelně využívat vzdělávací předpoklady všech žáků. Usnesení z jednání pedagogické rady tak mají pro pedagogické pracovníky spíše informativní charakter, aktuálně neumožňují zpětně vyhodnocovat účinnost již přijatých opatření. Metodická setkávání učitelů jsou organizována zvlášť pro učitele prvního a druhého stupně, jejich jednání zpravidla probíhají bez přítomnosti všech zainteresovaných pedagogických pracovníků. Žádoucí by byla účast i pedagogů s odbornou kvalifikací učitele druhého stupně základní školy, kteří v rámci své pedagogické činnosti současně vzdělávají žáky prvního stupně základní školy. Učitelům tak chybí zpětná vazba napříč oběma stupni školy, případně další podněty ke zlepšení jejich pedagogické práce. Základním nástrojem pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou stanovená pravidla hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Ve školním řádu stále chybí transparentní pravidla pro hodnocení domácích úkolů klasifikačním stupněm.

Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu, nestanovila si však požadované strategie pro předcházení školní neúspěšnosti, které by umožnily všem pedagogickým pracovníkům systematicky a účinně zlepšovat předpoklady pro dosažení školní úspěšnosti žáků s přihlédnutím k jejich vzdělávacím možnostem a potřebám. Škola poskytuje těmto žákům podporu prostřednictvím pedagogické intervence, doučování či individuálních konzultací, ale účinnost takto realizované pomoci je vyhodnocována spíše neformálně jednotlivými vyučujícími, systém vyhodnocování efektivity realizovaných opatření není ve škole nastaven.

Základní škola doplňuje vzdělávací nabídku o školní a mimoškolní aktivity a umožňuje žákům účast v soutěžích. Vytváří také příznivé podmínky pro budoucí žáky středních škol organizováním přípravy k přijímacím zkouškám, kde si žáci prohlubují a rozšiřují dříve získané vědomosti a dovednosti. Žáci tak mají možnost se individuálně profilovat podle svých zájmů a plánovaného budoucího studijního zaměření.

Vyučující jsou výchovnou poradkyní průběžně informováni o potřebách žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními a prostřednictvím interního sdíleného úložiště je jim umožněn snadný přístup k informacím o speciálních vzdělávacích potřebách žáků. I přes tyto skutečnosti nebyla realizace podpůrných opatření v průběhu inspekčních hospitací vždy zaznamenána. V základní škole není vhodně nastaven kontrolní systém, který by cíleně sledoval uplatňování doporučení školských poradenských zařízení přímo ve výuce. Nedostatek byl také zaznamenán v metodickém vedení asistentek pedagoga. Společné a pravidelné schůzky výchovné poradkyně se všemi asistentkami pedagoga působících v základní škole a zařízeních pro zájmové vzdělávání neprobíhají. Nedochází tak k pravidelné výměně informací a k vyhodnocování efektivity poradenských služeb, chybí žádoucí koordinace a funkční rozdělení rolí zejména mezi učitele a asistentky pedagoga.

Preventivní strategie je zaměřena na předcházení výskytu rizikového chování žáků s důrazem na posilování příznivých vzájemných vztahů a sociální kompetence žáků organizováním komunitních kruhů a třídnických hodin. Preventivně výchovné působení školy se cíleně promítá i do oblasti volného času žáků. Škola tvorbou třídních pravidel usiluje o vytváření a udržování příznivého klimatu, jejich nedůsledné využívání vyučujícími v průběhu inspekčních hospitací zejména na druhém stupni základní školy však mělo

nepříznivý dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Škola také nemá ve vnitřních řádech pro školní družinu, školní klub a zařízení školního stravování stanoveny podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci a podmínky zajištění ochrany dětí a žáků před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Uvedená školská zařízení tak postrádala nástroj, který by jim umožnil řešit nevhodné chování žáků namířenému vůči jejím zaměstnancům nebo problémy spojené s rizikovým chováním dětí a žáků.

Informace o rozsahu a specifikaci služeb školního poradenského pracoviště společně s kontaktními údaji na jeho pracovníky i na další specializované instituce byly v termínu inspekční činnosti k dispozici na webových stránkách školy. Aktuální informace o rozsahu a způsobu zajištění poradenských služeb však nebyly dostatečně prezentovány dětem a žákům v prostorách jednotlivých školních budov. Možnost vyjádřit se k dění ve škole mají žáci přímo při osobním kontaktu s vyučujícími nebo prostřednictvím schránky důvěry.

Z anketních dotazníků České školní inspekce vyplněných žáky pátého a sedmého ročníku vyplynula spíše jejich nespokojenost v oblasti vzájemných vztahů mezi žáky nebo mezi žáky a učiteli. Více než polovina dotazovaných žáků má pocit, že je spolužáci nemají rádi a že se k nim nechovají přátelsky. Téměř polovina z nich nechodí do školy ráda a nemůže učitelům sdělit svůj názor na vyučování. Česká školní inspekce navrhuje provést komplexní šetření školního klimatu se zapojením všech zaměstnanců školy, žáků i jejich zákonných zástupců. Šetření doporučuje zejména zacílit na žáky pátého ročníku, kterým je základní vzdělávání organizováno ve stylu druhého stupně základní školy.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pokračuje ve zkvalitňování prostorových i materiálních podmínek a v rozvoji přínosných partnerských vztahů.
- Škola začala s postupnou digitalizací administrativy a se zaznamenáváním průběhu základního vzdělávání prostřednictvím elektronického školního informačního systému.
- Ve školním roce 2022/2023 byla nově zřízena pracovní pozice zástupkyně ředitele školy pro předškolní vzdělávání.
- Některá opatření pro zlepšení činnosti školy navržená Českou školní inspekcí při předchozí inspekční činnosti nebyla ředitelem školy efektivně přijata a v praxi realizována. Stále přetrvávají nedostatky v kontrolní činnosti ředitele školy, hodnotící i metodické činnosti pedagogické rady a metodických sdružení základní školy. Škole se zatím nedaří efektivně využívat potenciálu moderních výukových metod při vzdělávání dětí a žáků.

Silné stránky

- Efektivní spolupráce školy s vnějšími partnery pozitivně přispívá ke zkvalitňování její činnosti.
- Vedení školy systematicky vyhodnocuje stav materiálních a technických podmínek školy a usiluje o jejich průběžné zkvalitňování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní činnost ředitele školy není dostatečně zacílena na všechny oblasti předškolního vzdělávání, hospitační činnost zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání poskytuje

pouze částečně zpětnou vazbu pedagogům pro zefektivnění vzdělávacího procesu v mateřské škole.

- Evaluační mechanismy vzdělávacího procesu v mateřské škole se méně zaměřují na sebereflexi učitelek, a to vzhledem k aplikovaným metodám a formám ve vzdělávání a k plánování dalších postupů v pedagogickém procesu.
- Zavedený systém diferenciací činností bez důsledné provázanosti s pedagogickou diagnostikou není zcela v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami každého dítěte v mateřské škole.
- Mateřská škola v rámci řízených didakticky zacílených činností méně často zařazuje preventivně logopedické aktivity, vzdělávací činnosti ve flexibilních skupinách či práci dětí ve dvojicích.
- V průběhu vzdělávacích činností v mateřské škole nebyly děti dostatečně vedeny k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Zaznamenána byla také nedostatečná diferenciací pohybových činností dětí předškolního věku realizovaných v tělocvičně základní školy, bezdůvodné zkracování pobytu venku v této části režimu dne včetně nedůsledného nastavení a dodržování pravidel bezpečného chování všech dětí v prostorách tělocvičny a částečně i při pobytu venku.
- Nejsou zavedeny vzájemné hospitace učitelek v mateřské škole jako forma spolupráce, předávání zkušeností, nápadů a inspirací.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků není zcela provázáno se závěry z kontrolní a hospitační činnosti, aktuálně nepřispívá ke zvyšování kvality poskytovaného předškolního, základního a zájmového vzdělávání.
- Méně účinná hodnotící činnost vedení školy i metodické vedení pedagogů k využívání efektivních vzdělávacích strategií se projevily v rozdílné kvalitě výuky napříč oběma stupni základní školy.
- V hodnocených vyučovacích hodinách byly minimálně využívány pestré metody a formy výuky, chyběla diferenciací vzdělávacího obsahu a výukových aktivit pro optimální naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Většina učitelů nevedla žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, nevyužívala ve vyučovacích hodinách prvky formativního hodnocení.
- Činnosti asistentek pedagoga vykazovaly v průběhu vyučovacích hodin rozdílnou úroveň v kvalitě a efektivitě jejich spolupráce s učiteli. Průběžná interakce asistentek pedagoga s ostatními žáky ve třídách nebyla příliš zjevná.
- Hospitační činnost ředitele školy není dostatečně zaměřena na uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí a žáků talentovaných, efektivitu spolupráce asistentek pedagoga s vyučujícími a zajištění dodržování nastavených pravidel tříd ve výuce.
- Škola nedostatečně analyzuje data získaná z interní a externí evaluace výsledků vzdělávání žáků.
- Škola získává informace o vzdělávacích výsledcích žáků, nejsou z nich však důsledně přijímána konkrétní opatření na podporu úspěšnosti všech žáků ohrožených školním neúspěchem. V tomto směru jsou metodická sdružení základní školy a pedagogická rada využívány neefektivně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit systém kontrolní činnosti ředitele školy. Pravidelně monitorovat a důsledněji vyhodnocovat pedagogickou práci ve škole, zlepšit úroveň řízení v oblasti odborného a metodického vedení pedagogických pracovníků a přijímat účinná opatření ke zvýšení kvality předškolního, základního a zájmového vzdělávání. Poznatky z uskutečněných kontrol vyhodnocovat a efektivně využívat pro všechny zaměstnance subjektu.
- Hospitační činnost ředitele školy intenzivněji zaměřit na odbornou a pedagogickou úroveň poskytovaného základního vzdělávání zejména ve vyučovacích hodinách vedených pedagogy bez požadované odborné kvalifikace nebo odpovídající aprobační, na projevy rušivého chování žáků ve vyučovacích hodinách, na využívání pestrých metod a forem práce, ale i na cílenou kontrolu uplatňování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce.
- Sjednotit a zefektivnit podporu učitelek s kratší dobou pedagogické praxe v mateřské škole.
- Plánovat profesní rozvoj pedagogických pracovníků se zaměřením na další vzdělávání především v oblasti metodického vedení výuky a oborové didaktiky. Efektivitu využívání získaných poznatků ověřovat prostřednictvím hospitační činnosti.
- Profesní kompetence u začínajících pedagogů a pedagogických pracovníků bez požadované odborné kvalifikace podpořit realizací cílených vzájemných hospitací za účelem záměrné odborné zpětné vazby, kolegiálního hodnocení a sdílení získaných poznatků, a to nejen v rámci subjektu.
- Zaměřit se na metodické vedení asistentek pedagoga. Zefektivnit jejich spolupráci s učiteli tak, aby společně plánovali i vyhodnocovali pedagogický proces, v průběhu výuky poskytovaly podporu vyučujícímu v širším spektru jeho činností a pomáhaly také ostatním žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností.
- Zefektivnit vzdělávací proces v předškolním vzdělávání četnějšími zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách, podporovat jejich iniciativu zařazováním aktivit umožňujících samostatné řešení problémů. Pravidelně začleňovat preventivní logopedické aktivity jako běžnou součást portfolia pedagogických dovedností.
- Systematicky vést děti v mateřské škole k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji.
- Diagnostická portfolia dětí využívat při individuální práci s nimi v rámci uplatňování formativního hodnocení, prvky formativního hodnocení zařazovat do všech vzdělávacích činností v mateřské škole.
- Promyslet organizaci školního stravování dětí a zajistit tak plynulost mezi jednotlivými činnostmi zejména v dopoledním bloku. Účelně využívat přechodové fáze vytvořením příležitostí pro aktivní čekání na ostatní, zajistit provázanost mezi jednotlivými činnostmi v průběhu dne bez zbytečných časových prostojů.
- Upravit organizaci i časovou dotaci pohybových aktivit dětí předškolního věku realizovaných v tělocvičně základní školy v jejich prospěch tak, aby nezasahovaly do průběhu pobytu venku. Obsah těchto aktivit diferencovat s ohledem na individuální možnosti a schopnosti jednotlivých dětí. Zaměřit se na důslednější dodržování pravidel bezpečného chování všech dětí v prostorách tělocvičny i při pobytu venku.

- Vzdělávací proces v mateřské škole obohacovat četnějším využíváním dostupné interaktivní techniky.
- Ve výuce důsledněji uplatňovat individuální přístup k žákům a diferenciaci činností s ohledem na jejich vzdělávací možnosti a potřeby. Identifikovat také žáky talentované v konkrétních vzdělávacích oblastech, zaměřit se na jejich rozvoj prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů) a podpořit je tak v jejich osobnostním růstu.
- Podporovat aktivitu žáků využitím pestrých organizačních metod a forem ve výuce (názorně-demonstrační metody, heuristické metody, kritické myšlení, podpora čtenářských a komunikačních dovedností, třídění informací z různých zdrojů, práce ve dvojicích, skupinové kooperativní aktivity aj.).
- Jasně stanovovat cíl vyučovací hodiny a využívat její závěr k hodnocení naplnění daného cíle. Do hodnocení zapojovat i žáky tak, aby obdrželi zpětnou informaci o dosažené úrovni poznání a jak své učení dále řídit.
- Pověřit předsedy metodických sdružení základní školy, aby společně s učiteli projednali a nastavili způsob využívání formativního hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení ve výuce. Funkčnost tohoto nastavení ověřovat při hospitační činnosti ředitele školy.
- Změnit přístup k využívání stávajících metodických sdružení základní školy a pedagogické rady. Zlepšit zejména jejich hodnoticí činnost. V rámci jejich jednání přijímat konkrétní opatření v souvislosti s analýzou výsledků vzdělávání žáků, zpětně vyhodnocovat účinnost těchto opatření a následně je upravovat nebo zavádět další opatření.
- Sjednotit systém analýzy získaných dat z interní a externí evaluace na úrovni jednotlivých ročníků a celé základní školy.
- Pro zajištění podpory jednotného přístupu všech vyučujících konkretizovat, podrobněji rozpracovat a pravidelně vyhodnocovat strategii práce s žáky ohroženými školním neúspěchem.
- Ve školním řádu vytvořit transparentní pravidla pro hodnocení domácích úkolů klasifikačním stupněm.
- Do evaluačních procesů zahrnout časté zjišťování kvality školního klimatu se zapojením všech účastníků vzdělávání (žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogů).
- Upravit délku přestávky mezi dopoledním a odpoledním blokem vyučovacích hodin, příp. nezařazovat hodiny tělesné výchovy jako první vyučovací hodinu odpoledního vyučování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 45 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Základní škole a Mateřské škole Staré Město, okres Šumperk, ze dne 14. 11. 2022
2. Školní řád mateřské školy, čj. 213/2017, s platností od 1. 9. 2017 (včetně Dodatku č. 1, čj. 89/2019, ze dne 5. 4. 2019 a Dodatku č. 2, čj. 240/2019, s účinností od 1. 9. 2019)
3. Školní řád základní školy, čj. 198/2022, s platností od 1. 9. 2022
4. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, čj. 254/2016, s platností od 1. 9. 2016
5. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu, čj. 240/14, s platností od 1. 9. 2014
6. Vnitřní řád školní jídelny a školní jídelny – výdejny, čj. 027/16, s platností od 20. 1. 2016 (včetně Dodatku, čj. 29/2022, s účinností od 1. 2. 2022)
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, čj. 214/2017, verze č. 1, s platností od 1. 9. 2017 (včetně Dodatku č. 1, čj. 88/2019, ze dne 5. 4. 2019 a Dodatku č. 2, čj. 129/2021, ze dne 31. 8. 2021)
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 255/2016, verze č. 2, s platností od 1. 9. 2016 (včetně Dodatku č. 1, čj. 225/2017, s platností od 1. 9. 2017 a Dodatku č. 2, čj. 197/2022, s platností od 1. 9. 2022)
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu a školní klub, čj. 359/14, s platností od 10. 11. 2014 (včetně Dodatku č. 1, čj. 105/2019, nedatováno)
10. Organizační řády: základní škola a mateřské škola, vedené elektronicky k termínu inspekční činnosti
11. Provozní řád mateřské školy, čj. 068/2016, s platností od 1. 2. 2016
12. Koncepce rozvoje školy 2020–26, čj. 212/2020, ze dne 28. 8. 2020
13. Plán práce 2022-23 (včetně plánu DVPP), čj. 193/2022, ze dne 31. 8. 2022
14. Složka: měsíční plány práce, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
15. Třídní vzdělávací programy mateřské školy, školní rok 2022/2023
16. Složka: vyhodnocení vzdělávacích akcí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
17. Složka: evaluační výstupy tříd mateřské školy (zhodnocení integrovaného bloku, vyhodnocení třídy a třídního vzdělávacího plánu), školní rok 2022/2023
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2022/2023, čj. 195/2022, nedatováno
19. Složka: záznamy z hospitační činnosti v mateřské škole a základní škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
20. Plán adaptace začínajícího učitele na období 09/21-06/23, ze dne 31. 8. 2021
21. Školní matrika mateřské školy a základní školy vedená k termínu inspekční činnosti

22. Třídní knihy všech tříd mateřské školy a základní školy, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
23. Přehledy docházky všech tříd mateřské školy, omluvné listy dětí v povinném předškolním vzdělávání, školní rok 2022/2023
24. Přehledy výchovně vzdělávací práce (školní družina), školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
25. Záznamy o práci v zájmovém útvaru (školním klubu), školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
26. Složka: Zápisy z jednání pedagogické rady a porad zaměstnanců školy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
27. Plány práce metodického sdružení prvního i druhého stupně, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
28. Složka: Zápisy z metodického sdružení prvního i druhého stupně, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
29. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
30. Přehledy prospěchu tříd a základní školy, školní rok 2021/2022
31. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí, školní rok 2022/2023
32. Zápisy z třídních schůzek v mateřské škole a základní škole, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
33. Písemné práce z českého jazyka a matematiky, školní rok 2020/2021, namátkový výběr
34. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
35. Žákovské knížky (vedené elektronicky), sešity, pracovní listy, protokoly z laboratorních prací (přírodopis), školní rok 2022/2023, namátkový výběr
36. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní roky 2021/2022 a 2022/2023, vedená k termínu inspekční činnosti
37. Seznamy: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, žáci s odlišným mateřským jazykem, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
38. Aktuální přehled pedagogických pracovníků školy vedený k termínu inspekční činnosti, doklady o dosaženém vzdělání pro splnění odborné kvalifikace pedagogického pracovníka
39. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků, finančním podmínkám školy a k oblasti školního stravování vedené k termínu inspekční činnosti
40. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-355/19-M, ze dne 25. 3. 2019
41. Opatření ke slabým stránkám / příležitostem ke zlepšení, čj. 146/2019, ze dne 9. 5. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

RNDr. Josef Husárek, Ph.D.,
školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka

Mgr. Lucie Hladíková, školní inspektorka

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka

Ing. Eva Stachová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.